

Kunnanhallitus

1 (1)

Oikeusministeriö

PL 25

00023 VALTIONEUVOSTO

ad 17.9.2013

Viite: Oikeusministeriön lausuntopyyntö 1.7.2014

Asia: VAALIEN AJANKOHDAT JA KANSALAISTEN OSALLISTUMIS-
OIKEUDET

Oheisena lähetetään Taivalkosken kunnanhallituksen
lausunto 18.8.2014 § 293.

Onerva Heinilahti
kunnansihteeri
puh. 040 8608 951
onerva.heinilahti@taivalkoski.fi

DnroHALL: 330 /2014

**294 § LAUSUNNON ANTAMINEN OIKEUSMINISTERIÖLLE VAALIEN AJANKOHDAT
JA KANSALAISTEN OSALLISTUMISOIKEUDET -TYÖRYHMÄN MIETIN-
NÖSTÄ**

Oikeusministeriö on lähettänyt sähköpostilla 1.7.2014 muun muassa Taivalkosken kunnalle lausuntopyynnön, jossa pyydetään lausuntoa Vaalien ajankohdat ja kansalaisten osallistumisoikeudet -työryhmän mietinnöstä. Lausunto tulee antaa 29.8.2014 mennessä oikeusministeriön lausuntopalvelun kautta internetissä, sähköpostitse tai postitse osoitteeseen Oikeusministeriö, PL 25, 00023 Valtioneuvosto.

Työryhmän raportti löytyy osoitteesta:

<http://www.oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisut/julkaisuarkisto/1402296340899.html>

Lausuntopyynnön johdanto-osassa todetaan seuraavaa:

Vaalien ajankohta ja kansalaisten osallistumisoikeuksia selvittävän, oikeusministeriön asettaman parlamentaarisen työryhmän työn taustalla on ns. puoluesihteeritoimikunnan lokakuussa 2013 tekemät esitykset. Työryhmän tehtävänä on ollut selvittää näiden ehdotusten toteuttamista ja valmistella mahdolliset lakiehdotukset.

Lausuntopyynnön varsinaista lausuntopyyntöä koskevassa osassa todetaan seuraavaa:

Oikeusministeriön asettama parlamentaarinen työryhmä ehdottaa vaalilain muuttamista siten, että kunnallisvaalit siirretään lokakuun neljännessä sunnuntaista huhtikuun kolmanteen sunnuntaihin. Kunnallisvaalien vaalipäivä olisi sama kuin nykyisin eduskunta-vaalien vaalipäivä. Huhtikuun kolmannelle sunnuntaista muodostuisi näin yleinen vaalipäivä. Kunnallisvaalit ja eduskuntavaalit vuorottelisivat kahden vuoden välein eikä kyse siten olisi samanaikaisesti järjestettävistä vaaleista.

Khall 294 §

Kunnallisvaalien aikaistaminen keväälle merkitsisi käytännössä sitä, että uusi valtuusto pääsisi päättämään jo seuraavan vuoden talousarviosta ja kunnallisverosta. Näin vaalien tulos heijastuisi aikaisempaa välittömämmin kunnan toimintaan, ja uuden valtuuston vaikuttamismahdollisuudet paranisivat. Pyrkimyksenä myös on, että kunnallisvaalien siirto keväälle ja huhtikuun kolmas sunnuntai yleisenä vaalipäivänä lisääisivät äänestysaktiivisuutta. Vaaleja koskevan tutkimustiedon perusteella on tosin vaikea ennakoida, miten vaalipäivän siirto vaikuttaa äänestysaktiivisuuteen.

Työryhmä ehdottaa, että kunnallisvaalit järjestettäisiin ensimmäisen kerran huhtikuussa vuonna 2017. Vuoden 2016 säännönmukaiset kunnallisvaalit siirtyisivät vuoden 2017 huhtikuuhun, ja nykyisten, vuoden 2016 lopussa toimikautensa päättävien valtuustojen toimikautta jatkettaisiin vuoden 2017 toukokuun loppuun.

Mitä mieltä olette työryhmän kunnallisvaalien siirtämistä koskevista ehdotuksista?

Työryhmä ehdottaa, että neuvoo-antavien kunnallisten kansanäänestysten järjestäminen sallitaan kunnallisvaalien yhteydessä. Nykyisin kunnallisten kansanäänestysten järjestäminen vaalien yhteydessä on kielletty. Työryhmän näkemyksen mukaan kunnallisia kansanäänestyksiä ei ole perusteltua järjestää muiden, valtiollisten vaalien yhteydessä, sillä vaaliteemat ovat tällöin keskenään hyvin erilaiset. Vastaavasti valtiollisia kansanäänestyksiä voidaan nykyisin toimittaa vain valtiollisten vaalien yhteydessä tai erikseen. Äänestyksen toimittamista koskevat hallinnolliset menettelyt ovat myös yksinkertaisemmat kunnallisvaalien yhteydessä. Työryhmä toteaa lisäksi, että erikseen valmisteltavana oleva nettiäänestyksen käyttöönotto helpottanee kunnallisten kansanäänestysten järjestämistä. Nettiäänestysmahdollisuus muuttaa merkittävästi kansanäänestysten järjestämistä, ja tämän vuoksi työryhmä katsoo, että tarpeelliset lainsäädännön muutokset on perusteltua valmistella aikanaan yhtenäisesti.

Mitä haluatte lausua työryhmän kunnallisvaalien ja kunnallisen kansanäänestyksen järjestämisestä yhdessä?

Työryhmä käsitteli edellä mainittujen teemojen lisäksi muun muassa presidentinvaalin ajankohtaa, kansalaisaloitteen tekemisen ikärajan alentamista 15 vuoteen sekä samana keväänä järjestettävien eduskunta- ja europarlamenttivaalien aikataulusta. Arviointi kansalaisaloitteen toimivuudesta ja mahdollisesta ikärajan muuttamisesta on työryhmän mukaan tehtävissä vasta, kun menettelystä on saatu enemmän kokemuksia.

Khall 294 §

Suomen pitkän aikavälin tavoitteeksi tulisi asettaa europarlamenttivaalien aikaistaminen samaan ajankohtaan kuin eduskuntavaalit ja kunnallisvaalit.

Työryhmä ei esitä näihin teemoihin liittyen tässä vaiheessa lakimuutoksia.

Mitä haluatte lausua työryhmän mietinnöstä?

Valmistelija kunnansihteeri Onerva Heinilahti, puhelin 040 860 8951.

Kunnanjohtajan esitys: Kunnanhallitus hyväksyy vastauksena oikeusministeriön lausuntopyyntöissä esitettyihin kysymyksiin (kysymykset on esitetty jäljempänä tummennetulla kursivoidulla tekstillä ja vastaukset tavallisella tekstillä) seuraavasti:

Mitä mieltä olette työryhmän kunnallisvaalien siirtämistä koskevista ehdotuksista?

Kunnallisvaalien siirtäminen pidettäväksi huhtikuussa voisi vuodenaikana olla ihan hyvä ja jopa lisätä äänestysaktiivisuutta. Toisaalta, jos valtuutettujen toimikausi alkaisi kesäkuun alussa, niin silloin uudet valtuutetut joutuisivat päättämän kunnan vuoden tärkeimmistä asiasta eli talousarviosta ja taloussuunnitelmasta lähes ensi töikseen. Tältä osin kannattaa pohtia, onko tämä tarkoituksenmukaista, jos vielä vaalien tuloksena on tullut valituksi useita sellaisia valtuutettuja, jotka tulevat valtuustoon ensimmäistä kertaa.

Mitä haluatte lausua työryhmän kunnallisvaalien ja kunnallisen kansanäänestyksen järjestämisestä yhdessä?

Joissakin tapauksissa olisi varmaan tarkoituksenmukaista järjestää kunnallinen kansanäänestys kunnallisvaalien yhteydessä, jotta olisi hyvä, että äänestysten järjestäminen yhdessä sallittaisiin. Kunnallisen kansanäänestyksen järjestämisen osalta tulisi kuitenkin säilyttää myös se vaihtoehto, että äänestys järjestetään omaan äänestyksensä. Tärkeää olisi, että kunnan valtuusto saa itse päättää, miten kunnallinen kansanäänestys järjestetään.

Mitä haluatte lausua työryhmän mietinnöstä?

Kunnanhallituksella ei ole muuta lausuttavaa työryhmän mietinnöstä.

Khall 294 §

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan esityksen.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta sekä edeltäpäin ilmoitettuna aikana 25.8.2014 yleisesti nähtävänä olevasta pöytäkirjasta otetun otteen oikeaksi todistaa

Taivalkoskella 21.8.2014

Virallisesti

Salme Hannula
Keskusarkistonhoitaja

OTE:

Salme Hannula
Vastaus annetaan vastaamalla internetissä

MUUTOKSENHAKUKIELTO
Oikaisuvaatimus/Kunnallisvalitus

Muutoksenhakukielto ja
sen peruste

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 91 §:n nojalla ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muu peruste, mikä

Liitetään otteeseen/päätökseen